

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Complectens ea quæ ad Sacramenta & mores pertinent

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1659

§. 1. Quid circa fidem hoc primo Decalogi præcepto præcipiatur aut prohibeatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38979

*Quid circa fidem hoc primo Decalogi præcepto
præcipiatur aut prohibeatur.*

DE virtute fidei illiusque propriis actibus ac obligatione, quæ ad illos exercendos unicuique incumbit, egimus in priori hujus operis parte tract. I. cap. I. ubi diximus adultos quoscunque ad credendas omnes & singulas Christianæ religionis veritates fide implicita obligari; fide verò explicita teneri credere unum esse Deum in essentia, trinum in personis; filium Dei Incarnatum esse, aliaque mysteria in symbolo contenta; nec non & ea quæ pertinent ad rationem sacramentorum, quæ ab ipsis suscipiuntur aut suscipi debent; ac reliqua denique omnia, quæ secundum exigentiam status aut conditionis cujusque ad salutem æternam consequendam sunt necessaria.

Sed difficultas est quandonam affirmativum illud fidei præceptum obliget; seu quo nam tempore teneatur quis ad actum aliquem fidei exercendum. Resp. ex probabiliori & in praxi tenenda Theologorum sententia tribus præsertim in casibus teneri unumquemque ad actum fidei eliciendum.

Primus est, cum alicui mysteria fidei primò sufficienter ad credendum proponuntur. Ita Azor. Malder. Sanch. & alii quos citat & sequitur Bonac. tom. 2. dist. 2. q. 2. pu. 2. secundum quam doctrinam pueri, ubi primò rationis usum adepti sunt, cum ipsis fidei mysteria sufficienter proponuntur, ad illa actu credenda obligantur, præsertim si ad id se obligatos esse ex dictamine conscientie persentiant: quod similitudine de infidelibus dici debet.

Secundus casus est, quoties quis ad actum aliquem virtutis exercendum obligatur, qui sine fide exerceri nequit ut cum quis tenetur de peccato poenitente & conteri, sacramentum aliquod suscipere, &c. Ita Doctores proximè citati. Rectè tamen monet Laym, tract. I. de fide cap. 10. in

R 5 hoc

hoc casu præceptum fidei per se & directè non obligat, sed solum indirectè, & per accidens: unde fit ut v. g. si quis Sacramentum aliquod suscipere omittat, quando ad illud suscipiendum obligatur, sufficiat si in confessione declaret, se ejusmodi Sacramenti receptionem omisisse; neopus sit ut fidei actualis omissionem exprimat, cum hujus omisso non sit peccatum distinctum ab omissione illius. Ad hunc casum reducitur quando quis videt se tentationem aliquam superare aliter non posse, nisi actum aliquem fidei eliciendo; tunc enim illum elicere tenetur, ut fultius explicat Valent. tom. 3. disp. 1. q. 2. pu. 5.

Tertius denique casus est, quando quis juridicè & publica autoritate de fide interrogatur: tunc enim ad fidem tum interiùs eliciendam, tum exteriùs profitendam obligatur, licèt ex tali professione mors illi immineat: imò qui ab aliquo privato de fide interrogaretur, illam non modo non negare, sed etiam exteriùs profiteri teneretur, si ex illius professionis omissione divinus honor læderetur notabiliter, vel grave aliquod scandalum in proximam redundaret. Ita authores citati post S. Doctorem 21. quæst. 3, a. 2.

Ex dictis facilè colligi potest; quid circa fidem hoc primo Decalogi præcepto prohibeatur, scilicet peccatum quodcumq; fidei oppositum, quod generaliter ab eodem S. Doctore sup. qu. 10. a. 1. vocatur infidelitas; quæ quidem (ut idem docet) duplex est: alia negativa, qualis est in illis, qui nihil unquam de fide audire potuerunt, quam dicit non esse peccatum, sed potiùs pœnam peccati ex primi parentis peccato proveniente; additq; illos, qui eo solummodo infideles sunt, propter ejusmodi infidelitatem non damnari; quamvis damnentur propter alia peccata, quæ sine fide remitti non possunt.

Alia est infidelitas ipsi fidei (ut loquitur S. Doctor) secundum contrarietatem opposita, quæ à quibusdam privativa vocatur, qualis est in illis, qui veritatibus fidei sibi sufficienter propositis assentiri nolunt: & hæc ab eodem S. Doctore in tres species dividitur, Paganismum scilicet, Iudaismum

Judaismum, & hæresim; quibus qu. 12. addit apostasiam; a ut enim quis renititur fidei nondum susceptæ, & talis infidelitas est paganorum; aut renititur fidei susceptæ in figura, & sic est infidelitas Iudæorum; vel fidei susceptæ in manifestatione veritatis, & sic est infidelitas apostatarum quidem, si fides suscepta in totum abjiciatur; hæreticorum verò, si tantum ex parte.

Est autem observandum ad rationem hæresis duo requiri (ut docet S. Thom. q. II. a. 3. ad 3.) primum est, ut sit error contra aliquam fidei veritatem à Deo revelatam, & ab Ecclesia propositam: secundum, ut ejusmodi error cum pertinacia & contumacia junctus sit: unde *Si qui sententiã suam* (ut loquitur S. Aug. Ep. 162. & refertur cap. *Dixit Apostolus 24 qu. 3.*) *quamvis falsam atq; perversam nulla pertinaci animositate defendunt, quarunt autem cauta sollicitudine veritatem, corrigi parati cum invenerint; nequaquam sunt inter hæreticos deputandi.*

Ad hæresim quoque pertinet peccatum illorum, qui de articulo aliquo fidei deliberatè dubitant; ut enim dicitur cap. 1. de hæreticis *Dubius in fide, infidelis est.* Item si quis exponat se periculo errandi in fide, ut si ex curiositate, aut alia prava intentione libros hæreticorum legat; eorum conciones audiat; cum illis de fide temerè disputet; aut frequenti & periculosa illorum conversatione utatur.

§. II.

De virtute spei, & de peccatis illi oppositis.

SPEI nomen sumitur hic pro virtute supernaturali Theologica divinitus infusa, quæ homo fidelis, in præsentem quidem sæculo bona salutaria, in futuro verò ipsam æternam salutem à Deo cum fiducia expectat per Christi merita.

Dicitur 1. (virtus supernaturalis infusa) juxta comunem doctrinam S. Tho. 1. 2. q. 62. & 63. omnium Theologorum: unde